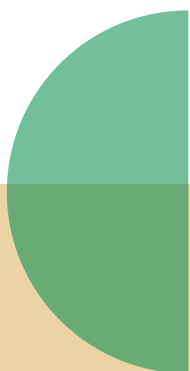
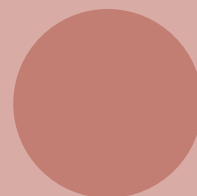
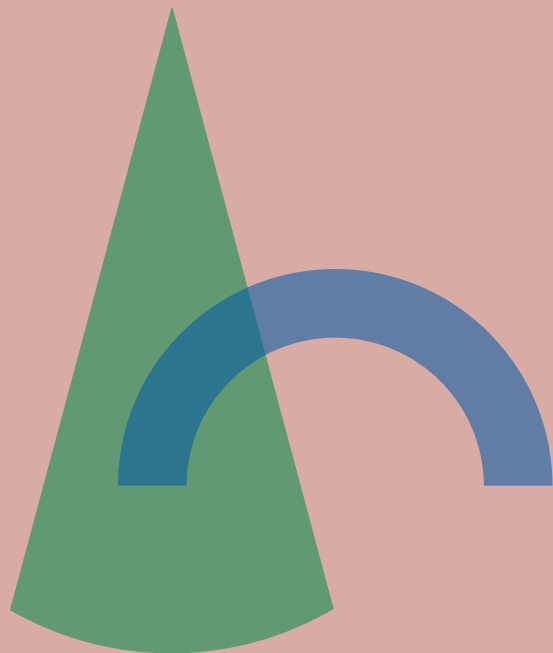
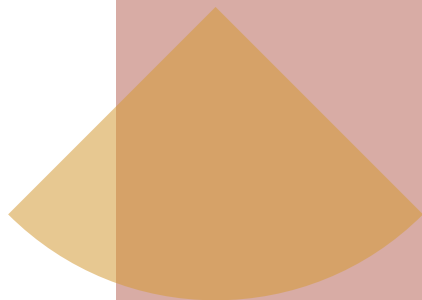

cinemini
europe

**Ustvarjanje kakovostne filmske
izkušnje s filmom**

Kinematografija Lumière
Cinématographe Lumière

Projekt filmske vzgoje za gledalce med 3. in 6. letom starosti

Otroci so že v najzgodnejših letih dovzetni za številne različne oblike umetnosti. Film je kot avdiovizualni medij še posebej privlačen in dostopen za skoraj vse otroke. Ne le da ti uživajo v gibljivih podobah ter se zlahka uživajo v igrane in dokumentarne filme, pač pa se dejavno odzivajo tudi na abstraktna in eksperimentalna filmska dela, ki jim nudijo veliko prostora za razvoj domišljije.

Otroci gledajo filme vsak dan. Kako lahko iz tega naredimo kakovostno izkušnjo? Kaj lahko najmlajše otroke naučimo o filmu in medijih in kako lahko to storimo, če vemo, da so zgodnja leta najbolj formativna? Na ta vprašanja skušamo praktično odgovoriti v filmsko-vzgojnem projektu Cinemini Europe, ki nudi filme, dejavnosti in učno gradivo za otroke med 3. in 6. letom starosti.

S projektom Cinemini Europe želimo otrokom in njihovim skrbnikom dati priložnost, da raznoliki svet filmov odkrijejo na kakovosten in zabaven način. Menimo, da v prvi vrsti ne gre za razumevanje, pač pa za doživljanje filma. Z gledanjem gibljivih podob, igranjem z njimi in razmišljanjem o njih želimo spodbuditi razvoj ustvarjalnosti in kritičnega mišljenja ter vzbuditi ljubezen do filma.

Cinemini Europe je evropski projekt Avstrijskega filmskega muzeja, Nemškega filmskega inštituta in muzeja, Filmskega muzeja Eye, Mestnega kina Kinodvor in festivala Taartrovers. Projekt podpira Kreativna Evropa.

To gradivo je bilo ustvarjeno za pomoč pri pripravi kakovostnih filmskovzgojnih dejavnosti.

To gradivo je bilo ustvarjeno za pomoč pri pripravi kakovostnih filmskovzgojnih dejavnosti.

KINEMATOGRAFIJA LUMIÈRE

POLITI VRTNAR

L'ARROSEUR ARROSÉ

Režiser Cinématographe Lumière

Država Francija **Leto** 1895

Produkcija Cinématographe Lumière

Dolžina 1 minuta (pri 16 sličicah na sekundo)

Slika črno-bela **Zvok** nemi

PRIHOD VLAKA NA POSTAJO

L'ARRIVÉE D'UN TRAIN EN GARE DE LA CIOTAT

Režiser Cinématographe Lumière

Država Francija **Leto** 1896

Produkcija Cinématographe Lumière

Dolžina 1 minuta (pri 16 sličicah na sekundo)

Slika črno-bela **Zvok** nemi

RUŠENJE ZIDU

DÉMOLITION D'UN MUR

Režiser Cinématographe Lumière

Država Francija **Leto** 1896

Produkcija Cinématographe Lumière

Dolžina 2 minuti (pri 16 sličicah na sekundo)

Slika črno-bela **Zvok** nemi

PLES SERPENTIN

DANSE SERPENTINE

Režiser Cinématographe Lumière

Država Francija **Leto** 1897

Produkcija Cinématographe Lumière

Dolžina 1 minuta (pri 16 sličicah na sekundo)

Slika črno-bela **Zvok** nemi

DEKLICA IN NJENA MAČKA

LA PETITE FILLE ET SON CHAT

Režiser Cinématographe Lumière

Država Francija **Leto** 1900

Produkcija Cinématographe Lumière

Dolžina 1 minuta (pri 16 sličicah na sekundo)

Slika črno-bela **Zvok** nemi

Povzetek vsebine filma

Rušenje zidu – Pet moških uporablja krampe in druga orodja, da bi zrušili zid, kar jim čez nekaj časa uspe, a se zid potem čarobno znova sestavi. Na koncu filma je spet enak, kot smo ga videli prvič.

Ples serpentin – Ženska pleše na odru. Pri tem gladko prehaja med različnimi figurami, ki jih oblikuje tako, da robove svoje obleke drži v različnih položajih, pri čemer obleka spreminja barve.

Prihod vlaka na postajo – Posnetek perona na železniški postaji v francoskem mestu La Ciotat. Vlak se počasi približuje peronu in se ustavi; ljudje zapustijo vlak, preden tisti, ki čakajo, lahko začnejo vstopati. Gledalci, ki niso poznali filmskih gibljivih podob, so vlak na filmu doživeli kot pravega in v strahu, da bi jih ta povozil, pobegnili iz kina.

Politi vrtnar – Vrtnar zaliva svoje rastline, ko mu nenadoma zmanjka vode, ker je na cev stopil deček. Z obrazom se obrne k šobi cevi, da bi pogledal, kaj bi lahko bil vzrok, tedaj pa voda spet začne teči in ga poškropi naravnost v obraz.

Deklica in njena mačka – Lepota bližine mačke. Njena dlaka, njeno predenje, njeni brki! Toda mačke so trmoglava bitja in morda jih boste morali privabiti z nekaj hrane ter prenašati njihovo zadnjo plat pred svojim obrazom!

Estetika filma

Vseh pet filmov je ustvarilo podjetje bratov Lumière, ki veljata za izumitelja filma. V zgodnjih fazah svoje zgodovine so bili filmi večinoma dolgi le eno minuto, kar je ustrezalo dolžini filmskega traku, ki so ga lahko vstavili v kinematograf, kakor se je imenovala kamera na ročni pogon, ki je bila hkrati tudi projektor.

Čeprav so si filmi podobni po dolžini in dejstvu, da niso na noben način zmontirani, pa so med njimi tudi velike razlike.

Prihod vlaka na postajo je zelo klasičen film bratov Lumière, saj ustvarjalno uporabi en sam kader, na katerega je omejen. Skozi film se podoba spremeni od totala pokrajine do bližnjega plana železniške postaje.

Politi vrtnar je edini izmed petih filmov, ki ima nekakšno zgodbo, sestavljeno iz začetka, razvoja dogodkov in konca. Zgodba, ki jo pripoveduje, je bila dobro znana in že velikokrat povedana, denimo v obliki stripa, objavljenega v dnevnikih.

Ples serpentin podobno temelji na že znani predstavi. Film prikazuje Loïe Fuller, ki je ta ples zasnovala za oder, kjer so se barve njene obleke spreminjale zaradi različnih kotov, pod katerimi je svetloba padala na blago. Da bi poustvarila ta učinek, sta brata Lumière posnela ples na črno-beli trak in nato poskrbela za ročno barvanje, sličico za sličico.

Rušenje zidu je verjetno eden prvih filmskih primerov manipulacije z občutkom za čas, ker najprej vidimo nekaj posnetega (rušenje zidu), potem pa še isti proces, ki se pred našimi očmi zavrti nazaj (zid se spet sestavi). To so izvirno dosegli tako, da so film z vrtenjem ročice kinematografa najprej projicirali do

konca, potem pa so ročico začeli vrteti v nasprotno smer. Posledično je bil film daljši od drugih v tem programu, ker so ga gledalci v bistvu gledali dvakrat.

Deklica in njena mačka je najbolj klasičen med filmi bratov Lumière, od ostalih pa se razlikuje v dveh pomembnih vidikih. Kamera je bližja ljudem, kar omogoča, da vidimo detajle obrazov, poleg tega pa sta brata Lumière tu posnela del svojega zasebnega življenja, s čimer sta nakazala pomembnost medija filma onkraj komercialnega konteksta.

Ustvarjalci filma

Brata August in Louis Lumière pogosto veljata za izumitelja filma. Za razliko od Thomasa Edisona, ki je izumil kinetoskop, napravo, ki je omogočala prikazovanje gibljivih podob, je njun izum – kinematograf – omogočal projekcijo filmov na platno in s tem prinesel možnost, da veliko ljudi hkrati gleda enake podobe. Prva komercialna javna predstavitev njune naprave je potekala 28. decembra 1895 v Salonu Indien du Grand Café v Parizu. Prikazanih je bilo deset kratkih filmov, med njimi tudi **Politi vrtnar**. V letih za tem je bilo posnetih ogromno podobnih kratkih del, a sta se brata sčasoma nehala ukvarjati s filmom, ker sta menila, da nima prihodnosti. Namesto tega sta začela razvijati procese barvne fotografije.

Ustvarjanje kakovostne filmske izkušnje

Splošni predlogi za delo s tem filmom:

1. Pripravite kakovostno projekcijo za otroke v kinu, šoli ali vrtcu (idealno prizorišče: veliko platno, rahlo zatemnjen prostor, jasen, a ne preglasen zvok, prostor za igro – po možnosti z instalacijo Cinemini ali enostavno postavitvijo, kot je miza s papirjem za risanje).
2. Uvodoma se z otroki pogovorite o filmu na splošno in posebej o tem projektu. Vprašajte jih o njihovih osebnih izkušnjah s filmi. Ali so že kdaj gledali film v kinu?
3. Predstavite jim film in si ga oglejte.
4. Dovolite otrokom, da se odzivajo na film z vsem telesom; svoja čustva, misli in doživljanja naj delijo.
5. Ustvarite varno okolje za razpravo in spodbujajte dialog. Poskusite dovoliti otrokom, da govorijo, in le povzemajte, kar imajo povedati. Ustvarjajo naj povezave med tem, kar so videli, artikulirajo podobnosti in raziskujejo razlike (zakaj so različni otroci videli stvari različno, čeprav so gledali isti film?).
6. Naj otroci podoživijo filme tako, da se prosto igrajo (z eno od instalacij Cinemini ali enostavno alternativo).
7. Razdelite ustvarjalne kartice Cinemini in pustite otroke, da se igrajo v skupinah ali individualno.
8. Ponovni ogled: filme si oglejte še enkrat (in še enkrat in še enkrat: otroci imajo radi ponavljanje in se iz njega učijo).

Predlogi za pogovore in dejavnosti

1. Otroke vprašajte o njihovih prvih vtisih: Kaj si mislite o filmu? Kakšne občutke vzbuja v vas? Mislite, da je bil smešen, lep, žalosten, vznemirljiv? Zakaj?
2. Z otroki se pogovorite o videzu filmov. Lahko jim postavite vprašanja: So filmi videti kot tisti, ki jih običajno gledate? Kako se razlikujejo od njih? Ali kaj v filmih manjka (barva, zvok)? Te filme lahko primerjate z ostalimi iz programa.
3. Pojasnite jim, da so bili ti filmi nemi, vendar so jih redko prikazovali brez glasbene spremljave. Zberite mnenja, kako so nekoč ustvarjali zvoke za te filme, in na koncu prosite otroke, naj predlagajo zvok, melodijo oziroma kakršnokoli obliko zvočne spremljave za enega od petih filmov.

Ustvarjalne kartice Cinemini

Za vsak film smo pripravili dve ustvarjalni kartici Cinemini, za nekatere pa tudi več. Kartice so namenjene otrokom kot dragocen spominek na to, kar so videli. Naloga na vsaki kartici vabi k razmisleku o filmu in k širšemu ukvarjanju z njim. Z enostavnimi in igrivimi dejavnostmi, kot so risanje, ples, igra ali zamišljanje, lahko otroci razvijajo različne veščine, na primer motorične spretnosti, veščine govorjenja in poslušanja ter socialne in čustvene veščine.

Kartice lahko uporabljamo v skupini ali posamično, v razredu ali doma.

Priporčeni ogledi

Naslednja filma iz projekta Cinemini Europe bi lahko bila dober dodatek k tem filmom.

Boogie presenečenja je bil posnet več kot šestdeset let pozneje, a še vedno obravnava temeljno fascinacijo nad gibanjem, in to brez naracije. Za razliko od filmov bratov Lumière ne prikaže ničesar iz realnega sveta, pač pa je povsem animiran.

Z **Recikliranjem v Parizu** bi lahko od ideje kinematografa kot naprave, ki je bila zmožna posneti gibanje sveta, prešli k razumevanju, da film lahko tudi ustvari gibanje, kjer ga ni, oziroma podeli gibanje predmetom, ki so običajno negibni.

Kolofon

Cinemini Europe je projekt

S podporo

